

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n  
c/o. Pritchard Ave. and McGregor St.,  
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00  
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень.  
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стіваришене “Українських Робітничих Вістей”  
Передплата на рік \$4.00

Рукописи не звертає ся.

Адреса:—

UKRAINIAN LABOR NEWS  
c/o. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПО ЗАГАЛЬНИХ РІЧНИХ ЗБОРАХ У. Р. Д.

В понеділок, дня 31. січня, о годині 7-й вечером закінчили ся наради Загальних Річних Зборів Стіваришеня Укр. Роб. Дім в Вінніпегу. Збори розпочали ся в четвер, дня 27. січня, о годині 10-й рано і продовжали ся через чотири дні. Делегати від відділів Стіваришеня, філій і робітничих товариств, як також від поодиноких гуртів прибули з різних сторін Канади. Делегати прибули з таких далеких місцевостей, як Монреал, Торонто, Гемілтон, Веленд, Судбури, Вест Форт Вільям — на Сході і з Колмен, Едмонтону, Кардіф, Колгорт, Ріджайні, Мус Джо, Саскатуну — на Заході, як також з провінції Маніт-би. Крім делегатів з рішенням правом голосу прибули також товариші члени Стіваришеня з дальших місцевостей Канади і були присутніми через цілий час Зборів.

Збори перейшли в найважливіший порядок. Через цілий час відчувалась ся пролетарська солідарність і класова свідомість делегатів. Не було ні гучних фраз, ні непотрібних перепалок. Відчувалось ширше зацікавлення справою Стіваришеня, справою потреби ширшої організації, справою школи, сплаченню догугу і т. д. Для лішого успіху переведення організації Стіваришеня на провінцій, ухвалено заснувати два Окружні Комітети Стіваришеня: один на Сході в Торонто, другий на Заході — в Едмонтоні.

В своїх привітних промовях на початку Зборів делегати з провінції заявили ясно і отверто бажання своїх членів, на котрих і опиралась через цілий час праця Зборів. Одним словом, провінція віднеслась до справи Стіваришеня Укр. Роб. Дім з великим зацікавленням і устами своїх делегатів заявила, що справа Стіваришеня, справа догугу на У. Р. Д., справа “Укр. Роб. Вістей” — є її справою.

Не менше інтересувались справою Загальних Зборів і ті товариші, філії та відділи, як також поодинокі товариші, котрі не мали спроможності прислати своїх делегатів чи самим прибути. Про се свідчать ті численні телеграми та листи, які наспіли підчас наради з привітаннями та побажаннями успішно працювати і радити для добра Стіваришеня Укр. Роб. Дім, для добра “Укр. Р.-б. Вістей” і для добра робітничого руху взагалі. Найважливішим явищем на Зборах було те, що на них не виникли жадні непорозуміння, жадна непотрібна полеміка.

Гарно випала також так би сказати артистична сторона Зборів.

Вчором першого дня Зборів (в четвер) Драм.-Співацький Кружок Укр. Роб. Дому відграв драму “Базар”, в суботу вчором, на третій день Зборів, той сам кружок відграв велику драматичну продукцію п. н.: “Хуртовина”. В неділю вчором відбув ся величавий дітотий концерт. Всі три вечери галя була заповнена по береги.

Особливо чарували присутних маленькі діти, учениці школи при Укр. Роб. Дому, грою на мандолинах, на фортеп'яні, скрипці, як також дітотий хор, що відспівав кілька гарних укр. пісень. Маленькі, веселі пролетарські діти! Вони під вільним вихованем пролетарської школи будуть дійсними співачами пролетарської пісні, музики і штуки, будуть носителями пролетарської культури. Присутні на галі закидали дітотий чорноколюдо та іншими дарунками. Так! Свідомий пролетар любить своїх дітотий і бореть ся за їх долю.

Докладніший огляд Загальних Зборів подамо в наступних числах, а тепер скажемо лише кілька слів про ухвалу Зборів відносно “Українських Робітничих Вістей”.

МІСЯЦЬ ЛЮТИЙ ДЛЯ “УКР. РОБ. ВІСТЕЙ”

В понеділок, дня 31. січня, на останній сесії Загальних Річних Зборів Укр. Роб. Дому в Вінніпегу прийшла на дев'ятий порядок справа помочи “Укр. Роб. Вістей”.

Не довго дискутуючи, Збори одногослодно винесли ухвалу, що однією українською робітничою газетою в Канаді мусить бути забезпечена матеріально та що в найближчий будучий вона має виходити в такій об'ємі, як попередню, себто видане з середо має бути замість на 4 сторони — на 8 сторін.

Щоби перевести се в життя, Збори ухвалили, щоби місяць лютий був місяцем збирання передплати і пресового фонду на “Укр. Роб. Вісти”. Кожен відділ Стіваришеня, філія, чи робітниче товариство, як є членом Стіваришеня У. Р. Д., має зложити протягом сего місяця на “Укр. Роб. Вісти” не менше \$50.00 пресового фонду. Це-би показати примір, що ся ухвала не є пустим звуком в устах делегатів, делегат з Колмен, тов. Свідерський, перший адекларував від імені відділу Укр. Роб. Дому в Колмен суму \$100.00, яку він зобов'язується ся вислати протягом сего місяця. Відтак делегати одногослодно прийняли ухвалу, що кожний з них постареть ся протягом сего місяця прислати від тих товаришів, котрі вислали його на Збори, не менше як \$50.00 на прес. фонд “Укр. Роб. Вістей”.

Сейчас після сесії ухвали тов. Баранюк з Колмен зложив від себе \$50.00 на пресовий фонд “Укр. Роб. Вістей”, а за ним поспішили і інші делегати і взагалі присутні на галі товариші, які протягом кількох хвилин зложили \$348.00 на пресовий фонд “Укр. Роб. Вістей” і \$210.00 на Укр. Роб. Дім. Цю суму грошей також адекларував.

Так віднесли ся ті делегати до своєї часописи. Ми віримо, що всі відділи, філії, товариства, як також всі свідомі укр. робітники заманіфестують своїми ділами, що ухвала Зборів Стіваришеня У. Р. Д. є для них законною і поспішать ся з виконанем свого обов'язку супроти “Укр. Роб. Вістей”, який припадає на них сего місяця.

Товариші робітники! “Укр. Роб. Вісти” мають бути найбільшій “Укр. Роб. Вісти” мають бути забезпечені матеріально і морально! “Укр. Роб. Вісти” є Вашою часописею і тому Ви повинні про них подбати. Не забувайте, що робітник без своєї робітничої часописи, як жовір без карабіна! Тому скажіть собі всі так, як сказали Загальні Збори:

Місяць лютий є місяцем збирання фондів і передплатників на “Укр. Роб. Вісти”. Кожен член Стіваришеня має придбати в сім місяці для “У. Р. В.” нових передплатників. Коже то-

варство, філія, відділ повинні устроювати сего місяця концерти, представлення та інші підприємств і чистий дохід з них має йти на пресовий фонд “Укр. Роб. Вістей”.

МАРНА ПОТІХА БАНКОТІВ.

В останніх часах буржуазна преса на всіх мовах розписує ся багато про занедажане і смерть прем'єра Соцістської Росії Леніна, про бунти серед деяких частин червоної армії та про селянські повстання на Україні. Особливо про всі ті “події” лише залюбки і найбільше українська чорносотенна і патромщицька преса в Канаді і Злуч. Державах. Вона не лише подає всі брехні про соцістські республіки Росію і Україну за великими англійськими буржуазними газетами в Америці, але й має ще свої власні брехні, надіслані з різних петлюриських “пресових бюр” по європейських містах. Крім сего, ся укр. чорносотенна преса в Америці пише ще й від себе статі з приводу сих брехонь та потішає себе і своїх читачів надією, що може ось-ось радянські власти на Україні прийде кінець і тоді петлюриські опричники, вислужники міжнародної реакції і запроданці польської шляхти та царських генералів Денікіна і Вранглія — придуть знова до власти над українським селянином і робітником.

Однє марні всі надії укр. чорної сотні. Всі вістки, які подає буржуазна преса взагалі і українська чорносотенна з окрема про соцістські республіки Росію і Україну, є звичайною брехнею. Про такі речі, як захоронення і смерть Леніна не вважаємо за відповідне багато говорити. Коли-б і пришла смерть Леніна, то се не означало би ще смерти пролетарської революції в соцістських республіках. Ленін, хоч і як велику роллю відіграв і ще відіграє в пролетарській революції в Росії і у всесвітній революції взагалі, як одиниця не становить ані не творить революції. Резолюцію викликають і переводять в життя працюючі маси — лише під проводом таких, як Ленін. І тому всі вістки про смерть Леніна лише показують, що буржуазна продажна преса не має вже нічого іншого, чим би могла воювати проти соцістських республік і мусить хапати ся аж за такі мізерні і не маючі ніякого значіння “факти”, як “смерть” провідника пролетарської революції.

Про бунти в соцістській червоній армії також не доводиться багато говорити. “Вісти” про ці бунти походять завжди з так відомих вже брехливих жерел, що, глянувши на них, відразу пізнаєш, що мають ся до діла з очевидною брехнею. І всі ті брехні є зараз заперечувані соцістським правительством.

Найближчими, однак, брехнями для укр. чорносотенної преси в Канаді і Америці є “вісти” про селянські повстання на Україні. Укр. чорна сотня аж підсакує з радості, коли дістає таку новинку до рук. А вже верхком вітки для укр. чорносотенної преси в Канаді і Америці була новинка з Колпенаги під датою 25. січня, в котрій з відомих брехливих жерел доносило ся, що “українські відділи в київській гарнизоні недавно збудували ся і заняли арсенал та сильні позиції в околиці міста”.

Однак, на преседній сум редакторів укр. чорносотенних шмат, всі ті вістки оказали ся, як і завжди, звичайною брехнею.

Що до заворушень чи повстань на Радянській Україні, то телеграма з Відня під датою 20. січня принесла наступуючу вістку: “Бездротна телеграма з Москви доносить, що всі вістки про заворушення на Україні проти радянських властей зовсім безпідставні”. Розумієть ся, що сеї новинки не можна побанити в укр. чорносотенних шматках.

Що-ж до мнимого бунту серед київської залози та прогнаня соцістських військ з Києва, то телеграма з Лондону під датою 25. січня подає наступуюче заперечення з Москви:

“Одержана тут сьогодні радіограма з Москви говорить, що нема правди в одержаних в Колпенагалі донесеннях з Гельсінґфорсу, бунтимо недавно тому збудували ся частина залози в Києві, заняла кілька стратегічних місць і по кровавім зударі змусила соцістські війська до відвороту”.

Очевидно, що й сеї новинки з Лондону ніхто не знайде на сторінках органів укр. чорної сотні.

Отсі урядові заперечення брехливих донесень буржуазної преси про положення в Росії і на Україні усувають цілковито навіть найменшу хвилину надію укр. чорної сотні на те, що положення на Україні може змінити ся в їх користь. Хвилена потіха укр. чорносотенців з приводу буржуазних брехонь про контрреволюцію на Україні мусить розвіяти ся, як дим. І забанкована в очах укр. працюючих мас укр. чорна сотня в Канаді і Америці остає і на дальше нічим іншим, лише безнадійним банкротом.

ДЕ ПОДІЛИ СЯ “ПОВОЄННІ ФОНДИ?”

Чотири тижні тому назад в “Укр. Роб. Вістях” були поміщені, між іншими, два запити, звернені на адресу редакцій газет “Канада Українця” і “Українського Голосу”, відносно зібраних редакціями згаданих газет грошей на т. зв. “повоєнні фонди”, які були призначені виключно для потерпілих від війни селян і робітників в Східній Галичині. Сі гроші зараз по скінченню війни мали бути вислані до Сх. Галичини. “Кан. Українець” (давніше “Канада Русин”) зібрав під покрішкою того “повоєнного фонду” кілька тисяч доларів, а “Укр. Голос” зібрав кілька соток доларів. До нині ніхто, крім редакцій згаданих газет, не знає, де ті гроші поділи ся. Ніхто нігде і ніколи не бачив справжозданя з сих грошей, ані не чув, на що вони були обернені.

Отже в виду сего, що висше згадані фонди були зложені українськими робітниками і фермерами в Канаді в тій добрій вірі, що вони підуть на підмогу для потерпілих від війни в Східній Галичині, і в виду сего, що і “Кан. Укр.” і “Укр. Голос” ведуть тепер кампанію за збиранем грошей на т. зв. “Укр. Червоний Хрест в Канаді”, які то гроші ніби також призначені на підмогу бідним селянам і робітникам в Східній Галичині, ми стем ще раз запитуюмо публично редакції “Кан. Українця” і “Укр. Голосу”:

Де поділи ся гроші, зібрані редакціями “Кан. Українця” (“Кан. Русина”) і “Укр. Голосу” на т. зв. “повоєнні фонди”, які були призначені виключно для потерпілих від війни в Східній Галичині?

Колі редакції згаданих газет не дадуть жадної відповіді на повисний запит і не виснажать, на що вони обернули зібрані фонди, які були призначені для потерпілих від війни в Східній Галичині, то се буде доказ, що ці фонди остали в кишенях тих, що їх збирали. Іншими словами, се буде означати, що під покрішкою несеня помічч потерпілим від війни в Східній Галичині, редакції “Кан. Русина” (нині “Кан. Українця”) і “Укр. Голосу” в нечесний, підступний і підлий спосіб натягнули українських робітників і фермерів в Канаді

на кілька тисяч доларів, себто в “патріотичний” спосіб обікрали їх з тяжко зарпачованих грошей.

ОСЬМИЙ ВСЕРОСІЙСЬКИЙ З'ЇЗД СОЦІСТІВ.

Зїзд отворено дня 22. грудня 1920 в Москві в присутності 1395 делегатів, в тому 1211 комуністів, 73 безпартійних і бундівців. До президії вибрано: Калініна, Леніна, Троцького, Зіновєва, Каменєва, Рикова, Бухаріна і 17 інших, в тому двох безпартійних. На денному порядку був звіт ради комісарів і Центрального Виконавчого Комітету про внутрішню і зовнішню політику Росії, а поза сим про справи господарського і організаційного характеру та про праву адміністраційного апарату.

Від імені Центрального Виконавчого Комітету повитав зїзд Калінін.

Про політичне положення реферував Ленін. Його появу на трибуні повитали присутні повстанем з місць і довгими оплесками.

На початку своєї промови ствердив Ленін, що російська польська війна закінчилась миром, який є корисніший для Росії від сего мира, який вона запропонувала Польщі перед війною. Політика інтервенції коаліції потерпіла повну невдачу. Неповоження у війні з Польщею були наслідком колючости веденя війни з Вранглем. Тепер одначе можна з певністю ствердити, що мир з Польщею заключить ся в найближньому часі.

В сїй спосіб скінчить ся війну накинени Росії білоармійцями і імперіалістами всіх країв. Тепер можна буде приступити до господарської відбудови, одначе треба мати ся на острозночності і захватити боево-поготовлені, щоби забезпечити ся перед можливими напастями. Мусимо побільшити боеву здібність червоної армії. Сусідні держави трактували соцістську мирову політику, як признаку слабости. Сі держави мусять перекопати ся, що оказуючи найбільший мировий настрій, соцісти є одначою готові до боротьби.

В справі Латвії заявив Ленін, що всія непорозуміння щезли і в найкоротшому часі будуть наванзані торговельні зносини.

Що до східних народів запримитив Ленін, що Росія допомогла багато народам Сходу до здобуття незалежности і встановленя влади працюючих. На сході побилда ідея селянських рад. Незадовго має ся заключити договір з за призначено Персією. Приягельські взаємини з Афганістаном, з передовіст з Туреччиною, скріплять ся чимраз більше. Імперіалістична політика західних держав веде з колючности до наванзаня приязних взаємін між Росією і непеволеними народами Сходу.

З Англією невдовзі підпише ся торговельний договір. Чим довше Англія проволікала хвиліну заключеня торговельного договору, тим скорше наступить момент, коли вона буде змуслена заключити з Росією остаточний мир.

В справі концесій для заграничних капіталістів заявив Ленін, що концесійні договори будуть залежні від точно означеного речиння і передуманим запорук. Концесії потрібні є як примана для чужих капіталістів до співпраці в будові соціалістичного устрою. Без заосмотреня російського промислу найліпшими технічними середниками капіталістичних держав не може бути бесіди про скору господарську відбудову.

Сучасну хвиліну назвав Ленін переломовою, в якій переходить ся від війни до будованя. Чим основніша будована, тим видатніше мусить бути зацікавлення міліонів робітників сего перестрою. На першому плані стоїть перебудова підстав до-

ЗАЯВА МАРТЕНСА ПЕРЕД ВІТЗДОМ З АМЕРИКИ.

Людвик Х. А. К. Мартенс, представник російського соцістського правительства в Злучених Державах, якого депортовано дня 22. січня на шведським кораблі “Стокгольм”, видав перед своїм віздом для ужитку американської преси сідуючу заяву:

“Опускаючи Злучені Держави, я бажав сказати кілька слів вчності і признаня за велику особисту ласкавість і ввічливість, яких я зазнав від багатьох Американців протягом мого побуту в сім краю. Я всюди знаходив мужин і жінчин, які не дозволили історичним побояваням і упережденням позбавити себе симпатій до справи, яку я репрезентував.

Мій візід є логічним і неминучим наслідком політики американського правительства супроти Соцістської Росії. Та доки не проголошено тої політики, і доки я не міг відстати від якогось відвільного урядника американського правительства отвертого означеня тої політики, доти мене правительство мало підставу старати ся через мене привернути нормальні політичні і економічні зносини між Злученими Державами і Соцістською Росією.

Та розпорядок в справі мого депортованя, який відано по довгий розвазі, і який підписав один з членів кабінету, був виразною заявою політики. Заявлена таким робом політика була тою, якої в дійсности придражувало ся американське правительство протягом минулих двох років; вона містить ся в абсолютнім непризнаваню навіть фактичного істнованя соцістського правительства і відомі дати дозвіл на торговельні зносини між Америкою і Росією.

Рішене секретаря праці було звернене не проти мене, але проти правительства, яке я репрезентую. На ділі тим рішенням сказано, що американське правительство не дозволило нікому представникови Соцістської Росії робити в Америці заходи з цілю приверненя політичних і економічних зносин.

Се була відповідь на кілька моїх комунікатів, які я засилав до департаменту стейту зараз після того, як мене назначено представником соцістського правительства в сім краю, а які департамент стейту уважав за відповідне листати без відповіді.

Моя місія була-б скінчилась ся далеко скорше, як-би департамент стейту хотів був взяти на себе ту відповідальність, яку остаточно взяв на себе департамент праці. Та се є лишень цікава сторона американської урядової процедури, якої я в дійсности не розумію.

Мое правительство прийняло ту заяву політики американського правительства супроти Росії і поручило мені замкнути мое бюро та покинути безпроблочно Злучені Держави.

Я не знаю, які є будучі плани американського правительства, ані не можу передбачити, в якім напрямі поведе ся політика ігнорованя усталеного правительства найбільшої держави в Європі. Я знаю, що соцістське правительство є тепер сильніше уgruntоване, чим було того дня, коли я перший раз виступив в його імені перед американським правительством.

Знаю також, що індустриальні і економічні відносини в світі, не виключаючи Америки, є того-рода, що привернене нормальних економічних зносин з Росією стало необхідною колючности всіх народів. Та я не знаю, як американське правительство розв'язе проблему, що містить ся в тих відносинах.

Я можу сказати лишень, що коли американський народ буде готов приступити до тої справи, то правительство російських робітників і селян буде також готове співділяти з ним в дусі віроузмістости і приязни”.

ВІСТКА ПРО СМЕРТЬ КРАПОТКІНА.

Депеша з Колпенаги під датою 29. січня принесла вістку, що відомий російський теоретик анархізму, князь Петро Крапоткін, помер в Москві з голоду.

Дуже правдоподібно, що Крапоткін помер, однак тверджене, що смерть його наступила наслідком голоду є однією з багатьох брехонь буржуазної преси про Соцістську Росію і Радянську Україну. Що Крапоткін не помер з голоду свідчить наступуюча телеграма з Лондону, яка доносила недавно про занедажане Крапоткіна:

“Лондон, 23. січня. — Робітничий орган “Дейли Гералд” подає телеграму з Москви, яка доносить, що князь Петро Крапоткін занедажував тяжко на запалене легких.

З приводу глибокого віку і слабого серця є мала надія на подужане.

КОМІСАРІЯТ ПУБЛИЧНОГО ЗДОРОВЛЯ ПОКЛИКАВ ДО ХОРОГО НАЙСПОСІБНІШИХ ЛІКАРІВ В РОСІЇ.

Колі би Крапоткін мав бути засуджений на голдову смерть, то комісаріят публичного здоровля не покликав-би до хорого Крапоткіна найспосібніших лікарів в Росії. Але буржуазна преса бреше на кождім кроці і від неї не мож нічого іншого сподівати ся.

ПРИСТУПЛЕНЕ АВСТРІЙСЬКОЇ ЛІВІЦІ ДО ІІІ. ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

Соціалістична лівіця в Австрії, яка вела пертракції з комуністами, рішила приступити разом з ними до ІІІ. Інтернаціоналу.